

Handschrift in de Koninklijke bibliotheek Den Haag.

Aan ied'ren vinger één ? Alleen spraak van Jodocus Ulevel, meêgedeeeld door J.J. Cremer

Te zetten voor 't album. Kleine letter

“Nietwaar, ik maak een goed figuur.?

Geen pluisje of plooitje, neen;

De meisjes, ja, ze gluren wel,

En wilde ik maar, ik kreeg er snel

Aan iedren vinger één !

Een vriendlijk oog een fraaije neus,

Mijn tanden als ivoor;

De scheiding van mijn glanzend haar,

Heel regt, tot achter door.

Mijn boordjes regt en helder ook,

Mijn das als krijt zoo wit.

Mêtre Parié is mijn “taljeur.”

Rok, broek naar laatste snid....

En toch ben ik een weesje op aard –

‘k draag meest een kleurig vest,

Mijn laarsjes kunnen niet te klein-

Je ziet ze nu niet best.

Wat had mama mij teeder lief,

Die goeije lieve moes!

Ze was m’als knaapje altoos op zij

En noemde mij haar poes

Neen, zeker was er nooit een ma,

Zoo zorgzaam en zoo zacht,

Al wat ik wilde kreeg ik ras,

Zelfs koekjes in den nacht.

Zij vond (en dokter vond het ook)
Veel leeren was niet goed,
De school was voor de teed're jeugd
Een hol, waar reinheid, orde en deugd,
Verstompten in 't gemoed.

'k bleef t'huis en leerde 't abc
Aan maatjes knie, en kreeg,
Voor iedere letter in mijn hoofd:
Een zak banket, terdeeg!
Mamaatje stierf (pa was lang dood)
Wat was 't een nare tijd!
Ik kreeg een voogd, een aklig mensch,
Vol grimmigheid en nijd.
Hij kneep mij d'eersten besten keer
Verschrikkelijk in mijn hand,
En sprak van "nutte werkzaamheid,
Veel leeren, en verstand."
Bah! Wat een mensch! – Ik moest naar school ,
Ja, naar een kostschool, heen,
Had niet mijn maatje steeds gezegd:
"de schooljeugd is zoo bitter slecht,
Zoo zeedloos zijn hun zeën."

Ik ging en zag er knapen, foei!
Die vochten keer op keer
En kropen in het vieze zand
En honderd dingen meer.
Ja, zedeloos was hunne taal,

En onbeleefd hunne aard.

Zij noemden mij: "een lammeling".

Verbeel...! "Geen oordje waard."

Klaas Hamel ja, hij heugt mij best,

Die droeg een mes op zak,

En dreigde m'altoos : "pimpelpees.

"pas op, laat uit dat paar soepjees,

(Terwijl hij naar mijn voeten wees),

"of Ik wil ze van je hak."

Ach! Wat een leven had ik daar!

Ik zei 't aan meester wel,

Maar voor een "klikker" schold men mij,

En erger werd 't gekwel.

En 't leeren ... ja, wat daar van kwam -

Ik dacht aan maatjes raad:

"veel leeren" zei ze, "is niet gezond

't doet minder goed, dan kwaad".

Nu, school en studie lang ontgroeid

('k ben meerderjarig al),

Nu, meester van een ijz'ren kist,

(Ik wed dat niemand d'inhoud gist),

Nu ben ik lang niet mal.

'k sta 's morgens op om elf uur,

Dan komt de Haarlemiet,

Kadetjes, koek, braaf suiker, thee,

(van eijers, houd ik niet.)

Ik lees dan, ja, wie zijn getrouwd,

Bevallen en weêr dood,

En kijk vol vreugd in 't spiegelglas,

En denk: "j'ebt nog geen nood."

Om kwart vóór twaalef komt Katrijn,

Die vraagt wa'k eeten zal?

Ik zeg haar voor de vuist mijn wil;

Voor toespijs eet ik sagodril,

Da's iedren middag pal.

Dan rond naar kelder en provies,

Ik weet dat alles goed.

En 'k roem niet, want ik volgde moes

Voorheen steeds op den voet.

Ik spit dan boter en geef uit:

Meel, olie, kaarsjen, zeep;

Geen meid die mij bedotten kan,

Ik vatte al vroeg den kneep.

't Wordt met die zorg al ras één uur,

Eer 'k aan de koffij ga,

En 'k eet daat altijd taartjes bij,

'k drink ook veel chocola.

Is 't twee, dan ga 'k aan mijn toilet

(Ik kleê m' altijd alleen!)

En hoor ik drie daar buiten slaan,

Dan ben ik klaar met een. –

Naar koffijhuis of societeit...!

Zou ik er henen gaan...?

Daar wordt gerookt, en geestrijk nat

Gedronken; 'k werd er mislijk wat

Genot is daar toch aan?

Neen, 'k loop de Keizersgracht eens langs

En door de Kalverstraat,

En voor de winkels kijk ik dan
Wat op de briefjes staat. –
Om vijf uur, eet ik, maar O. wee!
Is alles niet zoo 't hoort,
Dan lees ik Ka eens fraai de les
En wijs haar aan met vork of mes
Is Aaltjes boek Blad vier of zes:
“Neem zooveel ..” enzoovoort

Zóó krijg ik alles naar mijn zin;
Zóó deed mama voorheen;
En heb ik mijn desertjen op,
Dan dut ik weltevreên.
Dan dut en dommel ik en slaap
En droom van 'k weet niet wat...
En eindig verder mijnen dag
Met theevisite in stad.
Nietwaar ... een leven als een prins
En knap van lijf en leên?
De meisjes...? Ja, ze loeren wel,
En wilde ik maar, ik kreeg er snel...
Aan ied'ren vinger één!

Ei zoo! Jodocus Ulevel! Je kent de meisjes goed!
Maar vriendje uit deernis met je scheen,
Raad ik: vraag jij er ook maar geen.
In plaats : aan ied'ren vinger één,
Kreeg jij er zelfs geen aan je teen,
Een Hollandsch meisje is niet tevreên
Met een: Jan Kiekenbroed.

Loenen ad Vecht 18 nov. 1856.

JJ Cremer

134 B 11 / 20
De letteren
voor de kleine
eten.
Kleine
eten.
{
Van iedren vinger lès?
Alleen spreek van
Jadocus Ulenel,
meegedrukt
door
J. J. Cremer.
Sietraar, ik zie dat een goed figuur is?
geen plunje of plavite, neen;
De meisjes, ja, ze gluren wel,
En wilde ik maar, maar ik kreeg er snel
Van iedren vinger lès!
Een vriendlyk oog en fraaij neus,
Mijn tanden als ijs;
De scheiding van mijn glanzend haar,
Heel recht, tot achter door.
Mijn borstjes recht en helder ook,
Mijn das als krijt zoo wit.
Parië "Mistie Parië is mijn 'taljeur."
Drok, brack, naar 't laatste snit.
En loek ben ik een meesje op aard -
'k draag meest een, ^{Kunnen} kleurig vest, ^{mich} niet te klein -
Mijn laarsjes ^{Kunnen} ^{mich} niet te klein -
Je ziet ze nu niet best.
Wat had mama mij toeder lief,
Die goeje lieve Maes!
Ze was m'als knaapje altoos op zij
En noemde mij haar poes.
Nee, zeker was er nooit een mal,
Zoo zorgzaam en zoo zacht,
Al wat ik wilde kreeg ik ras,
Zelfs taekjes in des nacht.
Ze vond (en dokter vond het ook)
Heel keeren was niet goed,
De school was voor de tedre jeugd
Een hol, waar reinheid, orde en deugd,
Verstomptes in 't gemoe.
't Blijf thuis en leerde 't a b c
Van Maatjes knie, en kreeg,

Voor iedere letter in mijn hoofd:
Een zak Banket, terdaeg!
Mamaatje stierf. (Pa was lang dood)
Wat was 't een nare tijd!
Ik kreeg een rooge, een akelig mensch,
Vol grimmigheid en nijd.
Hij kneep mij d'eerste, ~~de~~ beste, keer
Verschrikkelijk in mijn hand,
En sprak van "nutte merksaamheid,
Veel leeren, en verstand."
Bah! wat een mensch! - Ik moest naar school,
Ja, naar een kostschool, heez,
Had niet mijn Maatje steeds gereyd:
"De schooljeugd is zoo bitter Slecht,
Zoo zedeloos zijn hun reës."

Ik ging en zag er trappen, Joci!
Die vuister keer op keer
En kropen in het veeze land
En honderd dingen meer.
Ja, Zedeloos was hunne taal,
En onbeleeft hun aard.
Zij noemden mij: "een lammeling".
Herbeel...! "geen oordje waard".

Klaas Hamel.... Ja, hij heugt mij best,
Die draeg een mes op zak,
En dreegde m'altoos: "pimpelmees".
"Pas op, laat uit dat paar soepjees,
(Terwijl hij naar mijn voeten mees),
"Of.... k wil ze van je hak."

Ach! wat een leven had ik daar!
Ik zei 't aan meester mel,
Maar voor een "klikker" schuto men mij
En erger werd 't gekmel.
En 't leeren... ja, wat daar was, kwam
Ik dacht aan Maatjes raad:
"Veel leeren," zei ze, "is niet gezond
t doet minder goed, dan kwaad."

2

Al, school en studie lang ontgruoid
(Ik Ben meerderjarig al),
Nu, meester van een ijeren kist,
Ik med dat niemant d'inhoud gist),
Nu Ben ik lang niet mal.

Ik Sta 's morgens op om elf uur,
Dan komt de Haarlemliet,
Kadettes, Kook, Enop suiker, thee,
(Van eijers, handik niet.)
Ik lees dan, ja, wie zij getrouwd,
Beralles en meer dood,
(vraag) En kijk wel vrolijk in 't spiegelglas
En denk: "y eet nog geen nood."
Om kwart voor traalep komt Katrijs,
Die vraagt, wa'k eet, zal?
Ik zeg haar voor de ruust mijs mil,
Voor toespijs eet ik sagodril,
Da's iedres middag pal.
Dan rond naar kelder en provies,
Ik meet dat alles goed,
En 'k roem niet, want ik volgde Moes
Voorheen steeds op den voet.
Ik spit dan boter en geef uit:
Meel, olie, kaasjes, zeep;
Geen meid die mij bedotter kan,
Ik ratte al vroeg den kneep.
t wordt met die zorg al ras eez mir,
Eer k aan de koffij ga,
En k eet daar altijd taartjes bij,
Ik Drink ook veel chocola.
Is't tme, dan ga k aan mijn toet
(Ik kleē m'altijds alles!)
En hoor ik drie daar buiter slaan,
Daz ben ik klaar metles. -
Naar koffijhuis op soustet...!
Zou ik er henien gaan...?

Daar wordt geroakt, en geestrikt nat
gedronken; 'k werd er mislyk... Wat
genot is daar toch aan?

Kleen, 'k loop de keizersgraacht eens langs
En door de Kalversstraat,
En voor de winkels kijkt ik ~~dan~~,
Wat op de briefjes staat.
Om vijf uur eet ik; maar O. mee!
Is alles niet zoo 't hoort,
Dan lees ik ka lens fraai de les
En mijs haar aaz met vork op mes
In Thalpes boek... blad vier op zes:
"Ik neem zooveel... en zooveel."

Zoo krijg ik alles naar mijs zin;
Zoo deed Mama voorheen;
En heb ik mijs desfertjen op,
Dan doet ik metterreën.
Dan dut en dommel ik en slaap
En droom van 'k meet niet wat...
En lindig verder mijnen dag
Met theerivite in stad.

Nietwaar... een leven als een prins
En knap van lijf en leen?
De meisjes...? ja, ze loeren wel,
En wilde ik maar, ik kreeg er snel...
Aan ieders vinger eên!

Ei zoo Jodocus Silencel! Je kent de meisjes goed!
Maar vriendje uit deernis met je zeken,
Zoo raad ik: Vraag ^{jij} brook maar geen.
In plaats aan ieders vinger eên,
Kreeg jij er zelfs geen aan je teen.
Een Hollandsch meisje is niet tevrēen.
Met een: Jan Kickenbroed.

~~Van adriaan 18 dca 1866.~~

W. Bremer